

Läs mer på
www.lansstyrelsen.se/gavleborg
om lantbruket i Gävleborgs län.

Svenska

Noggrann kontroll

Mjölken kontrolleras noggrant både på gården och på mejeriet för att vi ska vara säkra på att den håller högsta kvaliteten. Det får inte finnas skadliga bakterier, antibiotika eller andra främmande ämnen i mjölken. Kor som blir sjuka måste enligt svensk lag behandlas med till exempel antibiotika och under tiden får inte mjölken användas till livsmedel.

Mjolk från getter

Det finns drygt 5 000 getter i Sverige. Här används i första hand getternas mjölk medan man i andra länder både äter getköttet och tar tillvara deras skinn. Av getmjölk gör vi ost som både används i matlagning och som delikatess till dessert. En get mjölkar i genomsnitt cirka 3 kilo per dag.

Naturligt kretslopp

Kor producerar ganska stora mängder gödsel. I ladugården rengörs golvet automatiskt av stora skrapor som samlar ihop gödseln och för den till en gödselbassäng. Gödsel innehåller näring som används i odling för att grödor ska växa bättre. Genom att sprida gödsel på åkrarna där fodret till korna odlas, skapas ett naturligt kretslopp.

Copyright: Länsstyrelsen Gävleborg 2012

Produktion: DietmarDesign

Arbetsgrupp: Länsstyrelsen Gävleborg och elever och lärare från SFI (svenska för invandrare) i Gävle.

Foto: Wantong Saerapoom, Douglas M. Chang, Petra Forsmark, Iryna Neverouskaya, Björn Nylander, Lina Norrlund, Gunilla Jonsson

Översättning: Järva Tolk & Översättning AB, Semantix

Tryck: DanagårdLiTHO

Länsstyrelsen
Gävleborg

Lantbruk

Gävleborgs län

Finns även på arabiska, somaliska och thailändska.

Det öppna landskapet

Sverige har alltid haft mycket skog. Kanske är det därför vi tycker att det öppna landskapet är så viktigt. Platser där solen kan lysa fritt. När vi människor för tusentals år sedan började odla marken omkring oss, gjorde vi det på naturligt öppna platser.

När vi senare började använda redskap kunde vi öka ytorna genom att hugga ner träd och bereda jorden. Vi har alltid bosatt oss vid öppna, ljusa platser. Jordbruket har haft stor betydelse för att samhällen har kunnat breda ut sig. Fortfarande idag är det viktigt för oss att hålla landskapet öppet. Det gör vi genom att odla och låta djur beta.

Hårt liv på bondgårdarna

Förr var livet på bondgårdarna ofta väldigt krävande. Korta somrar gjorde att man fick arbeta hårt för att hinna odla och ta hand om mat, ved och foder inför den långa vintern. Hela familjen var med i arbetet på gården. Dessutom anställdes pigor och drängar som hjälpte till med arbetet. Den enda ledigheten var på söndagarna för att gå i kyrkan.

För att betet skulle räcka till var det vanligt att djuren på somrarna flyttades till beten långt bort i skogen, så kallade fåbodar.

Idag är det vanligt att bönderna även har andra arbeten vid sidan om jordbruket.

Mjölken viktig i kosten

I Sverige är mjölk och andra mejeriprodukter som ost, fil och yoghurt en viktig del av vår mat.

Här finns cirka 276 000 mjölkkor fördelade på 4 300 lantbruk. En svensk ko väger cirka 600 kilo och är cirka 1,60 meter hög. Den mjölkar cirka 9 500 kilo mjölk per år eller 30–40 kilo per dag. De vanligaste mjölkorna är de vit/bruna och de vit/svarta. De är avlade för att ge mycket mjölk.

Mjölkning med robot

Mjölkning för hand används inte längre i den vanliga mjölkproduktionen. Allt fler mjölkbönder satsar idag på att köpa en mjölkningsrobot som mjölkar kon två till tre gånger om dagen. Varje ko har ett särskilt halsband med en sändare som visar mjölkningsroboten när kon senast mjölkades eller om kon behandlas för någon sjukdom. Grinden in till mjölkningen öppnas bara om det är dags att mjölkas. Mjölkningen sker automatiskt, roboten rengör spenarna och kontrollerar mjölkens kvalitet innan den förs vidare till mejeriet. Roboten diskas automatiskt flera gånger per dag.

Med en mjölkrobot kan lantbrukaren ägna mer av sin tid till att sköta om djuren på andra sätt så att de mår bra.

